

Profesor Janusz Załuska kończy 100 lat

28 grudnia 2013 roku Profesor Janusz Załuska skończył 100 lat. Jednocześnie minęła 75. rocznica Jego przynależności do Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego. Profesor Załuska jest osobą wielce zasłużoną dla polskiej zootechniki. Mimo zaawansowanego wieku ujmując sposobem bycia. Nadal bierze czynny udział w życiu Towarzystwa, uczestnicząc regularnie w dorocznych Zjazdach. We wrześniu 2012 roku był na obchodach jubileuszu 50-lecia hodowli gęsi w ZD IZ-PIB Kołuda Wielka. Swoje zainteresowania naukowe i zawodowe realizował w kilku ośrodkach akademickich: w Warszawie, Szczecinie i Olsztynie, ale najdłużej – ponad 20 lat – pracował w Bydgoszczy. Zawsze był gotowy do służby dla ojczyzny. Jako żołnierz brał udział w wojnie obronnej w 1939 roku i w powstaniu warszawskim. Jest ceniony za wartości, którym przez całe życie pozostaje wierny: Bóg, honor i ojczyzna.

Profesor urodził się w Warszawie, w rodzinie mocno zaangażowanej w obronę polskości, wywodzącej się ze środowiska właścicieli ziemskich. Atmosfera domu rodzinnego ukształtowała Jego charakter i wywarła znaczący wpływ między innymi na wybór kierunku studiów. Studia na Wydziale Rolnym SGGW ukończył w 1939 roku. W tym samym czasie ukończył również Szkołę Podchorążych Rezerwy we Włodzimierzu Wołyńskim i odbył obowiązującą po niej służbę wojskową, a także staż naukowy w Polskim Instytucie Wetnoznawczym (PIW) w Warszawie. Z dniem 1 stycznia 1938 roku w tym Instytucie rozpoczął swoją pierwszą pracę zawodową i naukową.

Kariere zawodową przerwała mobilizacja do jednego z oddziałów Podlaskiej Brygady Kawalerii. Do 2 października brał udział w wojnie obronnej. Po wydostaniu się z okrążenia, udał się na Kujawy i 28 października zawarł związek małżeński z Krystyną Tabaczyńską, koleżanką ze studiów, osobą niezwykle bliską Jego sercu, a w przyszłości cennym współpracownikiem naukowym i profesorem nauk rolniczych. Podczas okupacji zarabiał na życie jako przewodnik-furman własnym zaprzęgiem konnym i był administratorem majątku rolnego. Po wojnie powrócił do działalności naukowo-badawczej. Pracował jako asystent w SGGW, a następnie jako kierownik ZZZ Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Stanisławowie k. Jeleniej Góry i w Rabie Wyżnej na Podhalu. W 1952 roku został zmuszony do przerwania prac badawczych na okres 4 lat. Jesienią 1956 roku przeniósł się do WSR w Szczecinie, gdzie zorganizował i prowadził Zakład Hodowli Owiec. W 1961 roku obronił z wyróżnieniem doktorat. W 1963 roku został przeniesiony służbowo do WSR Olsztyn, gdzie zorganizował Pracownię Doświadczalnictwa Zootechnicznego i Statystyki. W lutym 1964 roku habilitował się. We wrześniu 1971 roku został przeniesiony do pracy w Bydgoszczy, gdzie tworzył Wydział Zootechniczny. Był głównym organizatorem i kierownikiem kolejno: Oddziału Instytutu Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej Filii WSR Poznań (1971-1972), Zespołu Hodowli Zwierząt (1972-1975), Zakładu Hodowli Owiec i Trzody Chlewniej (1975-1976), a także Zakładu Hodowli Owiec i Koni – od 1976 roku. W 1973 roku uzyskał tytuł profesora nauk rolniczych.

Na bogaty dorobek naukowy Profesora składa się wiele różnych prac badawczych dotyczących żywienia, gospodarki paszowej i hodowli zwierząt gospodarskich. Jako człowiek obdarzony wieloma talentami równie dobrze realizował swoje zainteresowania naukowe w zakresie hodowli i genetyki owiec, jak i koni. Jest autorem lub współautorem 9 podręczników. Intensywnie współpracował z praktyką hodowlaną, prowadząc selekcję w licznych stadach owiec. Był wiceprezesem zarządu Związku Hodowców Owiec w Szczecinie i Bydgoszczy oraz członkiem zarządu ogólnopolskiego Zrzeszenia Związków Hodowców Owiec w Warszawie (przewodniczył Komisji Oświaty).

Zakres działalności społecznej Profesora jest również bardzo rozległy, ale głównym i najważniejszym obszarem jego pracy społecznej jest Polskie Towarzystwo Zootechniczne. W latach 1984-1992 był przewodniczącym Koła PTZ w Bydgoszczy oraz Komisji Historycznej i Sekcji Hodowli Owiec PTZ. Reprezentował Towarzystwo w Europejskiej Federacji Zootechnicznej. Wyrazem uznania

nia Jego zasług było przyznanie Odznaki Honorowej PTZ (1977 r.) oraz rzadkiej godności Członka Honorowego PTZ (1992 r.).

Za całokształt działalności został uhonorowany m.in.: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1977 r.), medalami uczelni w Bydgoszczy, Olsztynie i Szczecinie, Prezydenta Miasta Bydgoszczy (1997 r.). Prezydent RP Lech Wałęsa nadał Mu Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (1991 r.) i Medal za udział w wojnie obronnej 1939 roku. Minister Obrony Narodowej RP awansował Go z dniem 1 wrześ-

nia 2000 roku na stopień porucznika, a Prezes Rady Ministrów nadał tytuł Weteran Walk o Wolność i Niepodległość (2000 r.). W uznaniu dorobku naukowego i zasług dla rozwoju uczelni, tytuł *doktora honoris causa* nadała Profesorowi Januszowi Załuska w 2005 r. Akademia Techniczno-Rolnicza im. J.J. Śniadeckich w Bydgoszczy.

Profesor Załuska wyróżnia się wysoką kulturą osobistą, erudycją, poczuciem godności akademickiej, przy niepospolitej skromności, uczciwości i życzliwości wobec każdego człowieka. Jest lubiany zarówno przez współpracowników, jak i studentów. Ma duże zasługi w kształceniu młodej kadry naukowej. Był promotorem 10 doktoratów, 90 prac magisterskich, recenzentem licznych rozpraw doktorskich i habilitacyjnych. Prowadził w sposób interesujący zajęcia z wielu przedmiotów, m.in. z podstaw zootechniki, hodowli owiec, koni oraz zwierząt futerkowych. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się wykłady z hodowli koni, na które uczęszczali licznie nie tylko studenci, ale także pracownicy. Profesor, obok wiedzy hipologicznej, przekazywał w nich także treści historyczne, dotyczące zwłaszcza Polski, w dziejach której koń zawsze był obecny. Wykłady z hodowli koni stawały się okazją do przedstawienia słuchaczom wielu faktów, często przemilczanych lub opisanych kłamliwie w oficjalnych podręcznikach historii. Obdarzony dobrą pamięcią, potrafił ciekawie opowiadać o wydarzeniach, w których niejednokrotnie sam uczestniczył.

Profesor Załuska był nie tylko znakomitym nauczycielem, ale także wspaniałym wychowawcą młodzieży akademickiej. Przekazywał studentom w sposób prosty i prawdziwy to, w co sam wierzył, czym autentycznie żył i co kochał. Dzielił się tym, co było wartościowe. Trudno przecenić Jego rolę w tym zakresie. Przykładem własnego życia potwierdzał poglądy, które wyznawał. Był i jest lubiany przez młodzież za nienaganne maniery i wiedzę, ale przede wszystkim za wartości, którym na co dzień dawał wyraz. Warto w tym miejscu zacytować fragment recenzji śp. profesora Sasimowskiego, który tak napisał: „Profesor Załuska należy do tych nielicznych świetlanych postaci, które urodziły się przed I wojną światową, wszystkie szczeble edukacji (łącznie z odbyciem służby wojskowej i ukończeniem Szkoły Podchorążych) odbyły się w okresie międzywojennym i po uzyskaniu dyplomu ukończenia studiów wyższych rozpoczęły pracę zawodową oraz naukową. Następnie cudem uniknęły eksterminacji, jaką zgotowali polskiej inteligencji dwaj barbarzyńscy najeźdźcy i po uzyskaniu przez nasz kraj względnej niepodległości mogły podjąć jego odbudowę, organizować kształcenie młodzieży oraz doświadczalnictwo. Transmisja wiedzy, wartości kulturowych i moralnych z okresu międzywojennego była i jest zresztą nadal bezcennym skarbem, a Profesor odegrał w tym procesie niezwykle ważną i efektywną rolę”.

Wielce Szanowny Panie Profesorze, z okazji tak wyjątkowego Jubileuszu życzymy zdrowia i opieki Bożej.

W imieniu wychowanków
Sławomir Mroczkowski